

נוהלי חטיבת כ"א

שירות בתי הסוהר

בתוקף מתאריך:	09.07.2009
ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
עמוד מס'	1 מתוך 31 עמודים

פרק משנה:	משטר ומשמעת
מס' הנוהל:	02-5015

הופעת אנשי סגל שב"ס

1. כללי:

- 1.1 הופעת אנשי סגל כוללת לבוש, תג אישי, גילוח, תספורת וכיו"ב.
- 1.2 איש הסגל מייצג את שב"ס וחלות עליו ההנחיות בפקודות הנציבות ובנוהלי מש"א.
- 1.3 התייצבות אנשי סגל בעבודה בהופעה שאינה בהתאם להנחיות המפורטות בפקודות ובנהלים תהיה בחזקת עבירת משמעת.
- 1.4 על איש הסגל ללבוש פרטי לבוש המאושרים על ידי שב"ס.
- 1.5 המשרתים בשירות בתי הסוהר מחויבים לענידת דרגות וזכאים לענוד עיטורים, אותות וסמלים וזאת על סמך אישור מהגוף המוסמך למתן העיטור/אות/סמל.
- 1.6 האותות והסמלים המאושרים הינם חלק ממדי השירות כמפורט בהוראות נוהל זה.

2. המטרות:

- 2.1 לפרט את הכללים וההנחיות להופעת אנשי הסגל.
- 2.2 להנחות על אופן ענידת דרגות, עיטורים, אותות וסמלים בשירות בתי הסוהר.

3. הגדרות:

- 3.1 "חפי הכיס" - מעטפת הכיס הסוגרת אותו.
- 3.2 "ירכית" - החלק העליון של מדי הנשים בשב"ס, בעלת שני חפי כיסים עליונים (ללא כיס) ושני כיסים תחתונים.
- 3.3 "עיטורים" - אות הצטיינות רשמי המוענק לאנשי הסגל כאות הערכה לפומביות ופרסום מתן העיטורים חשיבות רבה הן למקבלים והן לארגון.
- 3.4 "שרוך" - שרוך קלוע הנענד על כותפת שמאל ומסמל על פי צבעו השתייכות לסגל כגון הדרכה, חינוך, ת"ש, נגד משמעת וכד'.
- 3.5 "סמלי הכשרה" - מוענקים בסיום הכשרות או קורסים. סמלי ההכשרה יענדו כמתואר בסעיף 13 להלן.

02-5015	נוהל מס':	פרק משנה:	משטר ומשמעת
09.07.2009	בתוקף מתאריך:	הנוהל:	הופעת סוהרים
14.05.2025	ת' עדכון אחרון:		
עמודים	31	מתוך	2 עמוד מס'

- 3.6 "סמל המחוז" - סמל מחוז צפון, מרכז או דרום.
- 3.7 "סמל יחידה" - סמל היחידה בה משרת הסוהר.
- 3.8 "מגזר" - קבוצת תפקידים או מקצועות שלהם אופי משימתי דומה.
- 3.9 "דרגות מתכת" - דרגות ממתכת בצבע כסף המוצמדות לכותפות בד.
- 3.10 "דרגות רקומות" - כותפות בד שעליהן רקום סימן הדרגה.

4. הופעת אנשי הסגל:

4.1 פריטי הלבוש מדי ייצוג - הוראות והנחיות:

- 4.1.1 חולצה בצבע תכלת המנופקים ע"י חטיבת הלוגיסטיקה.
- 4.1.1.1 יש לרכוש את כפתורי החולצה פרט לכפתור העליון האחרון.
- 4.1.1.2 ניתן לקפל את שרוולי החולצה ובתנאי שיקופלו עד מעל המרפק.
- 4.1.1.3 שולי החולצה יוכנסו לתוך המכנסיים/חצאית, למעט ירכית.
- 4.1.2 מכנסיים – מכנסיים בצבע שחור המנופקים על ידי חטיבת הלוגיסטיקה או מכנסיים בצבע שחור, זהים בדוגמתם ובצורתם. חל איסור לבצע שינוי בגזרת המכנס למעט מכפלת.
- 4.1.3 חצאית – אורך החצאית לא יהיה קצר מ-3 ס"מ מתחת לפיקת הברך.
- 4.1.4 סוודר.
- 4.1.5 מעיל/פליז שחור.
- 4.1.6 חגורה - חגורה שחורה מעור המנופקת על ידי חטיבת הלוגיסטיקה.
- 4.1.7 גרביים - בצבע שחור.
- 4.1.8 כובע ייצוג
- 4.1.8.1 חל איסור לחבוש כובעים למעט כובע שהונפק על ידי שב"ס.
- 4.1.8.2 אשת סגל המקפידה מטעמי דת לחבוש כיסוי ראש, צבע כיסוי הראש בעת הופעה במדי ייצוג יהיה בצבעים - כחול כהה, תכלת, שחור, אפור.
- ניתן לשלב קישוט עדין ללא קישוט זוהר.

פרק משנה: משטר ומשמעת	נוהל מס': 02-5015
הנוהל: הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך: 09.07.2009
	ת' עדכון אחרון: 14.05.2025
	עמוד מס' 3 מתוך 31 עמודים

4.2 פרטי הלבוש מדי עבודה – הוראות והנחיות:

פירוט	אוכלוסייה	צבע	הערות
חולצה: חולצה מכופתרת/חולצת פולו בצבע שחור. מכנס: דגמ"ח שחור. חגורה: בד ארוג-שחור אבזם ברזל/פלסטיק. תג שם, סמל שב"ס, דגל לאום. תג תפקיד/שיוך, דרגות רקומות בסגנון פאצ' הנתפס על גבי החולצה.	כלל אנשי הסגל/ לוחמי כליאה	שחור	-
	סגל המכללה הלאומית למקצועות הכליאה	שחור	רשאים ללבוש חולצה שחורה שעל גבה מופיע מפקד/מדריך/סגל ובקדמתה לוגו המכללה הלאומית למקצועות הכליאה במהלך הפעילות בלבד
	ענף כשירויות מדריכי ירי, הגנה עצמית, הפס"ד, כיבוי אש	שחור	מדים ייעודיים שאושרו ע"י חטיבת ההדרכה, חולצה בעלת כיתוב האחורי של תחום ההדרכה הייעודי במהלך הפעילות בלבד
	סגל מקצועות הלוגיסטיים (מטבח, חשמלאי, בדק בית, שרברב)	שחור	רשאים ללבוש חולצה שחורה בעלת כיתוב תחום העיסוק וסמל שב"ס. מכנסי דגמ"ח עבודה בצבעים שחור/אפור שנופקו ע"י חטיבת הלוגיסטיקה במהלך הפעילות בלבד
	יחידת נחשון	אפור	-
מדים ייעודיים שאושרו ע"י חטיבת המבצעים	יחידת מצדה	ירוק	ענידת תג שם, תפקיד, שיוך בהתאם לאופי המשימה, בכפוף להנחיות חטיבת המבצעים
	יחידות מיוחדות	דרור - אפור צור - שחור ימ"ז/כתר - כחול	ענידת תג שם, תפקיד, שיוך בהתאם לאופי המשימה, על פי הנחיות חטיבת המבצעים
	ענף בעלי חיים	שחור	רשאים ללבוש חולצה שחורה בעלת כיתוב תחום העיסוק וסמל היחידה, במהלך הפעילות בלבד

4.2.1 במדי העבודה ובמדים הטקטיים לא תותר ענידת אותות, עיטורים, וסיכות הכשרה,

קצין, שיוך וכדו'.

4.2.2 הסוהרים הנמנים עם היחידות המפורטות בפקודת הנציבות 02.39.00 – כללי

התנהגות סוהרים, רשאים לנוע בשגרה בבגדים אזרחיים וללבוש מדי עבודה בהתאם לפעילות המבצעית שאושרה ע"י חטיבת המבצעים.

4.2.3 סוהרים שאינם נמנים עם היחידות כאמור לעיל, רשאים לנוע בבגדים אזרחיים בעת

פעילות מבצעית מחוץ לבתי הסוהר, באם לבישת מדים במהלך ביצוע המשימה
עלולה לסכל את מילויה או שמילויה כאשר הסוהר לבוש מדים עלול לגרום לפגיעה
בביטחונו של הסוהר או של אדם אחר, וזאת כאשר מדובר באחת מהמשימות
שלהלן:

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס'	4
		מתוך	31
		עמודים	

4.2.3.1. ליווי אסירים ;

4.2.3.2. ביצוע תפקידי אבטחה של עובדי שירות בתי הסוהר ובני משפחותיהם ;

4.2.3.3. אבטחת בתי הסוהר ומתקני שירות בתי הסוהר ;

4.2.3.4. רדיפה אחר אסיר נמלט ;

4.2.4. לוחמי יחידת מצדה רשאים ללבוש מדי ב' ירוקים של צה"ל במהלך אימונים המתבצעים בבסיסי צה"ל או בפעילות משותפת של יחידת מצדה בסיוע ליחידות צה"ל.

4.2.5. תג זיהוי שמי, סמלים ואותות השירות לא יענדו על מדים עליהם ישנם סימני זיהוי של צה"ל.

4.2.6. רעלות כיסוי פנים / תג זיהוי מספרי :

4.2.6.1. עטיית רעלות כיסוי פנים תעשה במהלך פעילות מבצעית של יחידות מיוחדות, וכן באגפי הכליאה שהוגדרו לכך ע"י חטיבת המבצעים ובאישור מפקדי היחידות, לפי העניין.

4.2.6.2. נוסף על האמור לעיל, יחידת מצדה בכל עת בה קיים הצורך מעבר לפעילות מבצעית כגון : ראיונות לתקשורת וכו' ובהתאם להחלטת מפקד היחידה.

4.2.6.3. לוחמי יחידות מיוחדות ולוחמי הכליאה יענדו תג זיהוי מספרי בהתאם להנחיות חטיבת המבצעים.

4.2.7. אשת סגל המקפידה מטעמי דת לחבוש כיסוי ראש, צבע כיסוי הראש בעת הופעה במדי עבודה יהיה בצבעים שחור, אפור, חום בהיר/כהה, כחול כהה, ירוק כהה, בורדר.

ניתן לשלב קישוט עדין ללא קישוט זוהר.

4.2.8. כלל אנשי הסגל אשר על פי הטבלה לעיל רשאים ללבוש במהלך יום העבודה חולצת עבודה ייעודית, בסיום יום עבודתם ולקראת עזיבתם את יחידת השירות, יחליפו אנשי הסגל את בגדי העבודה למדי עבודה בצבע שחור (למעט יחידת מצדה).

4.3 הוראת לבוש בהליך דין משמעתי:

בית דין למשמעת	דן יחיד
מדי ייצוג	מדי עבודה
כובע ייצוג	ללא כובע

4.4 הוראות לבוש למתנדבי השירות הלאומי/אזרחי/אזרחי בטחוני:

4.4.1. מתנדבי השירות הלאומי/אזרחי/אזרחי ביטחוני רשאים ללבוש מדי שירות בהתאם להוראות נוהל זה.

4.4.2. למרות זאת, רשאים מתנדבי השירות הלאומי/אזרחי/אזרחי להגיע לשירות בלבוש

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס'	5
		מתוך	31
		עמודים	

אזרחי כמפורט להלן:

4.4.2.1. חולצת פולו שחורה ועליה תג זיהוי שמי.

4.4.2.2. עליונית פלזי בצבע שחור.

4.4.2.3. מכנסיים ארוכים/חצאית שאורכה לא יהיה קצר מ-3 ס"מ מתחת לפיקת הברך.

4.4.3. על המתנדבים במעמד שירות לאומי/אזרחי/ אזרחי בטחוני חלים הכללים והאיסורים המפורטים בסעיף 4.11 להלן.

4.5 לבוש בטקסים ואירועים ארגוניים וממלכתיים ובאירועים רשמיים:

טקס/אירוע	קוד לבוש	קוד לבוש ספ"כ בטקסים ממלכתיים	כובע ייצוגי
יום הזיכרון לשואה והגבורה	מדי ייצוג – חולצה בעלת שרוול ארוך	מדי שרד	✓
יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל	מדי ייצוג – חולצה בעלת שרוול ארוך	מדי שרד	✓
הענקת דרגות בראשות נציב בתי הסוהר	מקבלי דרגות מדי ייצוג – חולצה בעלת שרוול ארוך	-	✓
	משתתפים מדי עבודה		
הענקת דרגות בראשות ראש אגף/מפקד מחוז/יחידה	מקבלי הדרגות מדי ייצוג- חולצה בעלת שרוול ארוך	-	✓
	משתתפים מדי עבודה		✓
סיום קורסים במכללה הלאומית למקצועות הכליאה	חניכים מדי ייצוג	-	✓
	סגל אורח מדי עבודה	כובע מצחייה	
לוויה ממלכתית איש סגל	מדי ייצוג	-	✓
טקס החלפת מפקדי מחוזות/ר' אגפים / יחידות	מדי עבודה	-	✓
ביקור אורח רשמי נשיא מדינה/רוה"מ	מדי ייצוג	מדי שרד	✓

*בזמן שהטקס/אירוע מתקיים במקום סגור, אין חובה לחבוש כובע ייצוגי.

4.6 תספורת:

4.6.1 תספורת איש סגל תהא קצרה ומסודרת, אורך הפאות לא יעבור את קו תנוך האוזן.

4.6.2 לוחמות כליאה בתחום הביטחון ששיערה ארוך מעבר לקו הכתף - תאסוף את שיערה בסיכה או בגומייה בצבע שחור. מגבלה זו לא תחול על אשת סגל בתפקיד מנהלה ושירותים.

פרק משנה: משטר ומשמעת		נוהל מס': 02-5015	
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך: 09.07.2009	
		ת' עדכון אחרון: 14.05.2025	
		עמוד מס' 6	מתוך 31 עמודים

4.6.3 צבע השיער יהא בגווני טבעיים בלבד.

4.7 גילוח:

4.7.1 איש סגל יגיע לעבודה מגולח.

4.7.2 איש סגל רשאי לגדל שפם.

4.7.3 איש סגל רשאי לגדל זקן כמפורט להלן:

- זקן מלא.

- זקן חלקי, "צרפתי", המתחיל ממרכז הפנים יורד עד הסנטר (כולל שפם).

4.7.4 איש הסגל לא יהיה רשאי לקצץ את זקנו לכדי זיפים.

4.7.5 איש סגל אשר מטעמי דת נוהג שלא להסתפר/להתגלח בספירת העומר ובימי תענית,

רשאי להמשיך ולשמור על נוהג זה.

4.7.6 הוראות התספורת והגילוח שלעיל, אינן חלות על איש סגל הנמצא באבל, במהלך

תקופה של עד שלושים יום מפטירת אחד מקרוביו עליהם הוא מתאבל, לפי דיני

ישראל או לפי דיני דתו.

4.8 נעליים:

4.8.1 אנשי סגל רשאים לנעול נעלים המאושרות על ידי אגף תכנון ולוגיסטיקה.

4.8.2 איש סגל אשר צם בתשעה באב ויום הכיפורים בלבד רשאי לנעול נעלי ספורט בצבע

שחור בימים אלה.

4.8.3 אנשי סגל שאינם בתפקידי ביטחון ועובדים בעבודה משרדית, רשאים לנעול סנדלים

סגורים בצבע שחור בלבד.

4.8.4 נשות סגל שאינן משרתות בתפקידי ביטחון רשאיות לנעול סנדלים בצבע שחור בלבד

בעלי עקב נמוך וללא תוספת קישוט.

4.8.5 ככל ואנשי הסגל נדרשים לפעילות מבצעית או עבודה בסביבה מורכבת וביקור

במקומות בהם קיימת היתכנות לפגיעה בגפיים התחתונות, נדרשים לנעול נעליים

סגורות.

4.8.6 לוחמי היחידות המיוחדות רשאים לנעול נעל שאושרה על ידי ראש אג"מ ברכש

יחידה לאימונים בלבד.

4.9 פריטים נלווים:

4.9.1 תכשיטים:

4.9.1.1 איש סגל אינו רשאי לענוד כל עדיים, פרט לטבעת נישואין ושרשרת דקה

אחת בלבד עשויה מתכת, עם תליון אחד וצמיד אחד דק.

4.9.1.2 אשת סגל אינה רשאית לענוד כל עדיים, פרט למפורט להלן:

- שתי טבעות על אצבעות ידיה וטבעת נישואין.

- עד שני עגילים בכל אוזן, ה העגילים יהיו סולידיים וצמודים אחד לשני

פרק משנה: משטר ומשמעת		נוהל מס': 02-5015	
הנהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך: 09.07.2009	
		ת' עדכון אחרון: 14.05.2025	
		עמוד מס' 7	מתוך 31 עמודים

ולא על כל האוֹזן.

- 2 שרשראות ו- 2 צמידים סולידיים.

- חל איסור לענוּד עגיל ו/או נזם באף בכל צורה שהיא.

4.9.2 צבעי לק:

4.9.2.1. אשת סגל רשאית למרוח ציפורני ידיה ורגליה בלק בגוונים: שקוף, ורוד

בכל הגוונים, שחור, אדום, בורדו או לבן פנינה, סגול בהיר, חום בהיר ואפור בהיר, תכלת וכחול בהיר ללא צבעים זוהרים, זרחניים ומנצנצים. צבע הלק יהיה אחיד על כל הציפורניים, יימרח על הציפורן במלואה וללא קישוטים נוספים, למעט פס לבן בקצה הציפורן (פרנץ') על לק שקוף.

4.9.2.2. שב"ס לא יישא באחריות במידה וללוחמות הכליאה או לאשת הסגל

בתפקידי מנהלה ושירותים יגרם נזק למבנה הציפורניים במהלך האימונים והעבודה.

4.9.3 משקפי שמש – אנשי סגל רשאים להרכיב משקפי שמש למעט:

4.9.3.1. בשעות פעילות במקום שאין בו צורך להגן על עיניו מפני קרני השמש (כיתות לימוד, מבנים מקורים וכו').

4.9.3.2. מבלי לגרוע מהאמור לעיל בסעיף 4.9.3.1 מפקד שהוא קצין או רס"ר היחידה רשאי להורות שלא להרכיב משקפי שמש מטעמים בטיחותיים ומבצעיים, וכן בטקסים רשמיים או במסדרים.

4.9.4 פריטי חורף - כפפות, צעיף, חס צוואר וכובע גרב- ניתן ללבוש בצבע שחור, בעת שהייה בעבודה.

4.10 פטור מלבישת מדים:

4.10.1 אשת סגל בתקופת הריון החל מהחודש השלישי להריונה.

במידת הצורך ניתן אף קודם מועד זה בכפוף לאישור רופא שב"ס.

4.10.2 אנשי סגל המבצעים ביקורות במקומות העבודה של אסירי שיקום, בעת ביצוע תפקידם זה.

4.10.3 סגל מערך המודיעין בכלל היחידות של שירות בתי הסוהר (נציבות / מחוזות/ בתי סוהר / יחידות ארציות) בכל שעות הפעילות.

4.10.4 סגל היועמ"ש בכלל הארגון.

4.10.5 קבני"ם.

4.10.6 ביחידה לפיקוח על עברייני מין ("צור") :

4.10.6.1 קציני מעקב פיקוח בעת פעילות לאיתור, מעקב וסיכול כוונות של מפוקחים.

4.10.6.2 מפקד היחידה וקמ"ן היחידה, בעת השתתפות בפעילות מבצעית ו/או

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס'	8
		מתוך	31
		עמודים	

במהלך ביצוע בקרה על פקודיהם בשטח.

4.10.7 ביחידת "מעוז":

4.10.7.1 קציני יחידת "מעוז" בכל שעות הפעילות.

4.10.7.2 מטה היחידה, קצין ניהול שלוחה ורת"ח "מעוז" במהלך פעילות שטח.

4.10.8 לוחמי יחידת מצדה ודרור במהלך אימונים ובפעילות מבצעית.

4.10.9 אנשי סגל במסגרת השעות השבועיות המוקצבות לביצוע פעילות גופנית ספורטיבית, כמפורט בנוהלי מש"א.

4.10.10 בהתאם לצרכים מבצעיים/ענייניים ומנימוקים שיפורטו, בסמכות רח"ט כ"א בהתאם להוראות נהל זה.

4.10.11 רע"ן רפואת סגל רשאי לפטור אנשי סגל מחובת לבישת מדים מטעמים רפואיים בהתאם להוראות נהל זה.

4.11 הוראות לבוש לסגל המופיע במתקני שב"ס בלבוש אזרחי:

4.11.1 חובה על כל איש סגל ובכלל זה מתנדבי השירות הלאומי, השירות האזרחי והשירות האזרחי בטחוני וכן אזרחים המועסקים בשב"ס, המופיעים במתקני שב"ס או מחוצה להם במסגרת תפקידם בלבוש אזרחי להקפיד על הופעה מסודרת והולמת.

4.11.2 חל איסור על לבישת פרטי לבוש כמפורט מטה:

4.11.2.1 גופיות, כפריט לבוש עליון.

4.11.2.2 לבוש חשוף/ שקוף.

4.11.2.3 חצאית שאורכה קצר מ- 3 ס"מ מתחת לפיקת הברך.

4.11.2.4 מכנסיים בעלי קרעים.

4.11.2.5 מכנסיים קצרים, למעט בפעילות ספורט.

4.11.2.6 נעלי אצבע או כפכפים.

5. איסור שימוש במדים בחשש לניצול מעמד:

5.1 איש סגל לא ילבש מדים בכל מסגרת פעילות פרטית ו/או שלא במסגרת תפקיד שיש בהם ולו למראית עין חשש לניצול מעמדו כאיש סגל.

5.2 איש סגל המופיע בבית משפט או בית דין שלא בתפקיד, לא ילבש מדים.

5.3 איש סגל המופיע בבית משפט כנאשם לא ילבש מדים.

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 9 מתוך 31 עמודים	

6. איסור לבישת מדים בחופשה:

איש סגל לא ילבש מדים בהיותו בחופשה אלא אם קיבל רשות לכך מרח"ט כ"א.

7. הופעות אנשי סגל בביקורים אצל אסירים:

- 7.1 איש סגל שקיבל אישור חריג מראש לבקר בבית סוהר אסיר שלא במסגרת מילוי תפקידו, חובה עליו להופיע בבגדים אזרחיים.
- 7.2 מפקדי בתי הסוהר לא יאפשרו ביקור של איש סגל במדים אצל אסיר, שלא במסגרת תפקידו של איש הסגל.

8. איסור שימוש בחלקי מדים:

חל איסור על שימוש בסוגי מדים שונים (מדי שירות ומדי עבודה, בגדים אזרחיים) בו-זמנית, למעט בגד מחמם של מדי השירות שיהווה בגד מחמם הן למדי השירות והן למדי עבודה.

9. פירוט השרוכים בשב"ס:

- 9.1 שחור - מפקדי מגמה ומפקד מה"ד.
- 9.2 ירוק- מפקדים ומדריכים במרכז ההדרכה.
- 9.3 אפור – מש"ק חינוך.
- 9.4 כחול-לבן- נגד משמעת.
- 9.5 סגול – מש"ק ת"ש לסוהרי חובה.

10. עקרונות ענידת דרגות:

- כלל אנשי הסגל יענדו דרגות מתכת על מדי הייצוג ודרגות רקומות על פריטי הלבוש הבאים, למעט הסייגים הנוגעים ליחידות המיוחדות, כפי שפורטו לעיל:
- מעילים.
 - סוודר.
 - חולצת עבודה פולו בצבע שחור.
 - חולצת עבודה מכופתרת בצבע שחור.

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 10 מתוך 31 עמודים	

11. עקרונות ענידת סיכות וסמלים:

- 11.1 אנשי סגל יענדו אותות וסמלים על מדי הייצוג.
- 11.2 אשת סגל הלובשת ירכית תענוד עיטורים וסמלים על חפי הכיסים העליונים של הירכית.
- 11.3 אשת סגל הלובשת חולצת נשים ורשאית לענוד סמל שאמור להיות ממוקם במרכז חפי הכיס, תענוד אותו מעל הכיס ותמקם אותו מעל הכפתור של הכיס.
- 11.4 איש סגל יענוד עד 3 סמלים על חפי הכיס השמאלי של חולצתו, באופן המתואר להלן:
 - 11.4.1 סמל יחיד - במרכז הכיס.
 - 11.4.2 2 סמלים - סמל אחד בכל צד.
 - 11.4.3 3 סמלים – סמל אחד במרכז ו- 2 הסמלים הנוספים, אחד בכל צד.
- 11.5 איש סגל יענוד עד 2 סמלים על חפי הכיס הימני של חולצתו, באופן המתואר להלן:
 - 11.5.1 סמל יחיד - במרכז הכיס.
 - 11.5.2 2 סמלים – סמל אחד בכל צד.
- 11.6 לוחמי יחידות דרור, נחשון, מצדה וימ"ז אשר נעים במדי השירות בדוגמת דגמ"ח אפור, שחור, כחול וירוק, לא יענדו אותות וסמלים על מדי הדגמ"ח למעט תג יחידה ותג שמי/מספרי המתחברים באמצעות סקוטש בהתאם לאופי הפעילות.
- 11.7 איש סגל הרשאי לענוד שרוך, יענוד אותו על כותפת שמאל, כרוך סביב זרוע שמאל.
- 11.8 על מעיל עליון/ סוודר/ פליז אין לענוד אותות, סמלים ושרוכים.
- 11.9 חל איסור ענידת סיכות וסמלים שאינם עפ"י הנוהל.
- 11.10 חל איסור על הוספת סמלים/ סיכות מפא"ץ על מדי העבודה.

12. עקרונות ענידת עיטורים:

- 12.1 שב"ס מעניק עיטורים, על פי חוק העיטורים במשטרת ישראל ובשב"ס תשל"ב - 1972 והתקנות שהותקנו על פיו. איש סגל שהוענק לו אחד מהעיטורים הבאים: עיטור הגבורה, עיטור האומץ, עיטור המופת או עיטור השירות, רשאי לענוד את אות העיטור מעל הכיס השמאלי של החולצה ללא חלקו העיקרי של העיטור העשוי מתכת.
- 12.2 איש סגל הרשאי לענוד את אות המערכה ועיטור, יענוד את העיטור מעל כיס שמאל של חולצתו, לצד אות המערכה.
- 12.3 איש סגל רשאי לענוד אותות ועיטורים אשר קבל בעת שירות בארגונים מקבילים טרם גיוסו לארגון.

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 11 מתוך 31 עמודים	

13. סוגי סמלים בשב"ס ואופן ענידתם:

13.1 סמלי הכשרה:

13.1.1 סמל לוחם כליאה

13.1.1.1 איש סגל אשר סיים קורס לוחמי כליאה בשב"ס רשאי לענוד את סמל "לוחם כליאה" מעל הכיס השמאלי של החולצה.

13.1.1.2 סמל "לוחם כליאה" יענוד על רקע כחול בלבד.

13.1.1.3 איש סגל הרשאי לענוד את אות המערכה וכן את סמל "לוחם כליאה", יענוד את אות המערכה מעל כיס שמאל של חולצתו, ואת סמל "לוחם כליאה" מעל אות המערכה.

13.1.2 סמלי יחידות מיוחדות

היחידות המיוחדות של שב"ס הינן: מצדה, נחשון, דרור וצור.

13.1.2.1 לוחם אשר סיים את קורס הלוחמים/בלשים/ מפקחים באחת מהיחידות המיוחדות המפורטות לעיל רשאי לענוד את סמל היחידה המיוחדת מעל הכיס השמאלי של החולצה.

13.1.2.2 לוחם הרשאי לענוד את אות המערכה, יענוד אותו כמתואר בסעיף 12 ואת סמל היחידה המיוחדת מעל אות המערכה.

13.1.2.3 לוחם הרשאי לענוד את סמל "לוחם כליאה", יענוד אותו כמתואר בסעיף 13.1.1 ואת סמל היחידה המיוחדת מעל סמל סוהר ביטחון.

13.1.3 סמל בוגר קורס כלבנים

13.1.3.1 איש סגל אשר סיים קורס כלבנים בשב"ס או בארגונים מקבילים, רשאי לענוד סמל בוגר קורס כלבנים כמפורט להלן:

- "כלבן סיור" ו"כלבן שמירה ואבטחה" יענוד סמל בוגר קורס עם רקע כחול.
- "כלבן בכיר", "אחראי כלביות" ו"ר"צ כלביות" יענוד סמל בוגר קורס עם רקע אדום.

13.1.3.2 איש הסגל יענוד את סמל "בוגר קורס כלבנים" במרכז חפי כיס שמאל של חולצתו, וזאת רק במידה והסמל הנ"ל הינו הסמל היחיד על חפי כיס שמאל של החולצה.

13.1.3.3 איש סגל אשר רשאי לענוד סמלים נוספים על חפי כיס שמאל של חולצתו (סה"כ 2 סמלים בצד שמאל), יענודם כמפורט בסעיף 11.4 לעיל כאשר את סמל "בוגר קורס כלבנים" יענוד בצד ימין של חפי הכיס השמאלי של חולצתו.

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 12 מתוך 31 עמודים	

13.1.4 סמל מדריך ירי/ מדריך הגנה עצמית

13.1.4.1 איש סגל אשר עבר קורס מדריכי ירי/נק"ל/ מדריך הגנה עצמית במסגרת שב"ס, משטרת ישראל או צה"ל, רשאי לענוד את סמל "מדריך ירי".

13.1.4.2 איש הסגל יענוד את הסמל כמפורט בסעיף 11.4 לעיל.

13.1.5 סמל בוגר קורס מש"קים

13.1.5.1 איש סגל אשר סיים קורס מש"קים רשאי לענוד את סמל "בוגר קורס מש"קים".

13.1.5.2 איש סגל יענוד את הסמל כמפורט בסעיף 11.4 לעיל.

13.1.6 סמל בוגר קורס קצינים (להלן: "סיכת הקצין")

13.1.6.1 איש סגל אשר סיים קורס קצינים ייעודי או קורס קצינים מנהלי בשב"ס רשאי לענוד את סיכת הקצין.

13.1.6.2 איש סגל יענוד את סיכת הקצין על הדש השמאלי של צווארון החולצה, סמוך לתפר הקדמי ובמקביל לו.

13.1.6.3 איש סגל יענוד את סיכת הקצין בנוסף על סמל הכשרה, במידה ויש לו.

13.1.6.4 חניך מצטיין וחניך למופת בקורס קצינים יענדו סיכת קצין מוזהבת, שמוענקת בסיום קורס הקצינים.

13.1.6.5 איש סגל שסיים קורס קצינים בצה"ל יענוד סיכת קצין צה"לית (בה"ד 1) גם לאחר סיום קורס קצינים בשב"ס.

13.1.6.6 איש סגל שסיים קורס קצינים במשטרה ובשב"ס - יענוד את סיכת הקצין של שב"ס בלבד.

13.1.7 סמל אגף ביטחון ומבצעים

13.1.7.1 איש סגל אשר עבר קורס קציני אג"ם רשאי לענוד את סמל "אגף מבצעים".

13.1.7.2 איש סגל יענוד את הסמל כמפורט בסעיף 11.4 לעיל.

13.1.8 סמלי בוגר קורס הכשרה בכירה

13.1.8.1 קורסי הכשרה בכירה של שב"ס:

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 13 מתוך 31 עמודים	

* מפקדי ביס"ר.

* פו"מ.

* ניהול ופיקוד בכיר.

* לימודים במסגרת המכללה לביטחון לאומי.

13.1.8.2 קצין שב"ס אשר סיים קורס הכשרה בכירה כמפורט לעיל, רשאי לענוד את סמל הקורס כמפורט בנספח ב' - צורת סמלי שב"ס.

13.1.8.3 הקצין יענוד את סמל קורס הכשרה בכירה במרכז חפי כיס שמאל של חולצתו, וזאת רק במידה והסמל הנ"ל הינו הסמל היחיד על חפי כיס שמאל של החולצה.

13.1.8.4 קצין אשר רשאי לענוד סמלים נוספים על חפי כיס שמאל של חולצתו, יענדם כמפורט בסעיף 11.4 לעיל.

13.1.8.5 הקצין רשאי לענוד את סמל קורס הכשרה בכירה בנוסף לסיכת הקצין.

13.2 סמלי מחוזות:

13.2.1 איש סגל המשתייך למחוז מחויב לענוד את סמל המחוז.

13.2.2 איש סגל יענוד את סמל המחוז במרכז חפי הכיס הימני של חולצתו, במידה וזהו הסמל היחיד על חפי הכיס הימני של החולצה.

13.2.3 איש סגל אשר רשאי לענוד סמל נוסף על חפי הכיס הימני של חולצתו (סה"כ 2 סמלים בצד ימין), יענדם כמפורט בסעיף 11.5 לעיל כאשר את סמל המחוז יענוד בצד שמאל של חפי הכיס הימני.

13.3 סמל יחידה:

13.3.1 איש הסגל מחויב לענוד את סמל המחוז/יחידה בה הוא משרת.

13.3.2 איש סגל יענוד סמל יחידה אחד בלבד, של היחידה בה הוא משרת באותה עת.

13.3.3 איש סגל יענוד את סמל היחידה במרכז חפי הכיס השמאלי של החולצה, וזאת במידה וסמל היחידה הינו הסמל היחיד במקום.

13.3.4 איש סגל אשר רשאי לענוד סמלים נוספים על חפי הכיס השמאלי של חולצתו, יענוד את סמל היחידה על חפי הכיס הימני של חולצתו כמפורט בסעיף 11.5

13.3.5 במידה ו איש סגל רשאי לענוד סמל נוסף על חפי הכיס הימני של החולצה, יענדם כמפורט בסעיף 11.5 לעיל כאשר את סמל היחידה יענוד בצד שמאל של חפי הכיס הימני.

13.4 סמל מקצועי

13.4.1 איש סגל הרשאי לענוד סמל מקצועי, יענוד אותו במרכז חפי הכיס השמאלי של

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 14 מתוך 31 עמודים	

החולצה, במידה וזהו הסמל היחיד.

13.4.2 במידה ו איש סגל רשאי לענוד סמלים נוספים על חפי הכיס השמאלי של חולצתו, יענדם כמפורט בסעיף 11.4 לעיל, כאשר את סמל המגזר יענוד בצד שמאל של חפי הכיס השמאלי של חולצתו.

13.4.3 איש סגל המשתייך למגזרים הבאים זכאי לענוד את סמל המגזר:

- אג"ם
- אגף האסיר
- בית הדין למשמעת
- חובש
- חשבות שב"ס
- לשכה משפטית
- מודיעין
- חטיבת הטכנולוגיות
- אגף התכנון והלוגיסטיקה
- אגף משאבי אנוש
- סיכת נגד משמעת
- סיכת בטיחות

13.5 סמל הדגלים

סמל המשלב את דגל המדינה ודגל שב"ס אותו יענדו כלל אנשי הסגל במרכז חפי כיס ימני של חולצת השירות.

13.6 סמל שירות בשליחות

סיכה המוענקת למשתתפים במשלחת שירות בתי הסוהר לפולין.

13.7 סמל מצטיין המשרד לבט"פ

סיכה המוענקת למצטייני השר לבט"פ.

14. סוגי אותות צה"ליים ואופן ענידתם:

סמלי התנדבות

14.1 סמל המאפיין הכשרות המחייבות התנדבות של החייל:

- סמל המערך המוצנח.

פרק משנה: משטר ומשמעת		נוהל מס': 02-5015	
הנהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך: 09.07.2009	
		ת' עדכון אחרון: 14.05.2025	
		עמוד מס' 15	עמודים 31 מתוך

- צוות אוויר - טייס, נווט, מהנדס טיסה, מכונאי מוטס.
- צוות ים - חובל, צוללן, לוחם שייטת.
- יחידות שדה: גבעתי, גולני, מג"ב וכד'.

14.2 איש סגל אשר בשירותו הצבאי הוענק לו סמל התנדבות, רשאי לענוד אותו מעל הכיס השמאלי של חולצתו.

15. ועדה לאישור הופעה וסמלים:

- 15.1 תפקידה של ועדת הופעה וסמלים הוא לדון בסוגיות בנושא לבוש שאינו מוגדר בסל הלבוש של שב"ס, וכן בהצעות ליצירת סמל חדש או עדכון סמל קיים או שינוי פרטי לבוש קיימים.
- 15.1.1 הגורמים הרשאים להגיש בקשה לאישור פריט לבוש: קצינים בדרגת סג"ד ומעלה.
- 15.1.2 הגורמים הרשאים להגיש בקשה לאישור, שינוי וביטול סמל:
- 15.1.2.1 מפקד בדרגת גונדר- באשר לסמל יחידה/ סמל מקצועי.
- 15.1.2.2 רח"ט הדרכה - באשר לסמל הכשרה.
- 15.1.2.3 כל ראשי היחידות בכפיפות ישירה לנציב- באשר לסמל יחידה.

15.2 הרכב הוועדה:

- ראש אט"ל- יו"ר
- ק. מאגף מש"א מדרגת סג"ד – חבר
- רע"ן תכנון ואספקה במחלקת לוגיסטיקה ואספקה- חבר
- נציג לשכה משפטית- חבר
- נגדי משטר ומשמעת מחוזות - חבר
- נציג מיחידת הפקות כיועץ גרפי - חבר
- רב הנגדים - מזכיר הועדה
- 15.3 הוועדה תתכנס בעת הצורך לדיונים בנושאי לבוש או סמלים. מזכיר הועדה ירכז את הנושאים הנדרשים לדיון.
- 15.4 הוועדה תפקח על פריטי הלבוש והסמלים המוצעים ותוודא שהם תואמים את ערכי שב"ס/ אופי היחידה הארגונית אותה הם אמורים לייצג.
- 15.5 הבקשה תוגש לוועדה בכתב, ע"ג הטופס שבנספח א' – בקשה לאישור פריט לבוש/ סמל/דגל.
- 15.6 הבקשה לאישור ושינוי סמל תוגש בהתאם לכללים שיפורטו להלן ותכלול תרשים ובו תיאור גרפי של הסמל ומידותיו.
- 15.6.1 כל אחד מהסמלים של שרות בתי הסוהר יהיה עשוי ממתכת.
- 15.6.2 מידות הסמל:

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס'	16
		מתוך	31
		עמודים	

15.6.2.1 גובה הסמל לא יעלה על 2.5 ס"מ.

15.6.2.2 רוחב הסמל לא יעלה על 3.5 ס"מ.

15.6.2.3 בסמכות ראש אגף המטה לאשר סמל שרוחבו מעל 3.5 ס"מ אך לא יותר מ 7.5 ס"מ.

15.6.3 צבע הסמל:

רקע הסמל יהיה בצבע כסף ויתווספו אליו צבע אחד או שניים.

15.7 הוועדה תדון בבקשה ותמסור בכתב את החלטתה ואת הנימוקים להחלטה.

15.8 החלטת הוועדה תועבר לגורם הפונה.

16 פיקוח ובקרה:

16.1 מפקדי היחידות יאכפו ההוראות בנושא הופעת אנשי סגל כמפורט בנוהל זה.

16.2 נגדי המשמעת יסייעו למפקדים באכיפת הוראות נוהל זה, לרבות הפניית תשומת לב אנשי הסגל לחריגות ווידוא קיום טיפול משמעת, ככל שיידרש.

16.3 באחריות רב הנגדים ריענון ההנחיות בשוטף.

17 אחריות ביצוע:

ביחידה – מפקד יחידה

מחוז - מפקד מחוז

נציבות - רח"ט כ"א

18 נספחים:

נספח א'- בקשה לאישור פריט לבוש/ סמל/דגל.

נספח ב' - צורת סמלי שב"ס.

נספח ג' – סוגי הדרגות בשב"ס.

19 עדכונים קודמים:

07.06.18 ,15.04.2012 ,16.12.09 ,18.3.08 ,30.10.05 ,9.2.05 ,27.9.04
16.07.24 ,28.11.23 ,13.06.2023 ,28.08.22 ,26.7.18

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 17 מתוך 31 עמודים	

נספח א'

בקשה לאישור פריט לבוש / סמל / דגל

חלק א' – פרטים אישיים של מבקש הבקשה

מס' אישי	שם מלא	דרגה	תפקיד	יחידה	תאריך הגשת הבקשה

חלק ב' – תיאור הבקשה

חתימת מבקש הבקשה:

חלק ג' – החלטת הוועדה: מאשרת / לא מאשרת

נימוק:

יו"ר הוועדה: _____ תאריך: _____ חתימה: _____

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 18 מתוך 31 עמודים	

נספח ב'

צורת סמלי שב"ס

סמלי מחוזות

מחוז צפון

מחוז מרכז

מחוז דרום

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 19 מתוך 31 עמודים	

סמלי הכשרות

לוחם כליאה

בוגר קורס קצינים שב"ס (סיכת הקצין)

בוגר קורס קצינים שב"ס מצטיין/מופת

מפקדי ביס"ר

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 20 מתוך 31 עמודים	

קורס ניהול ופיקוד בכיר

קורס פיקוד ומטה

נחשון

דרור

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 21 מתוך 31 עמודים	

מצדה

יחידת הכלבנים

צור

מדריך ירי/נק"ל

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 22 מתוך 31 עמודים	

בוגר קורס מש"קים

בוגר הכשרה במכללה לביטחון
לאומי בצה"ל

מדריך הגנה עצמית

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס'	23
		מתוך	31
		עמודים	

יחידה	סמל
אג"ם	
אגף האסיר	
אגף משאבי אנוש	
חובש	
פרמדיק	
חשבות שב"ס	
לשכה משפטית (יועמ"ש)	
מודיעין	

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס'	24
		מתוך	31
		עמודים	

	אגף התכנון והלוגיסטיקה
	מחלקת תקשורת והסברה
	חטיבת ההדרכה
	ימ"ז
	נגד משמעת שב"ס
	יחידות נציב בתי הסוהר
	יחידת אבטחת נציב

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס'	25
		מתוך	31
		עמודים	

סמלי יחידות

המכללה הלאומית למקצועות הכליאה

סמל הדגלים

סמל שירות בשליחות

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 26 מתוך 31 עמודים	

סמלי אותות ועיטורים

עיטור הגבורה

עיטור האומץ

עיטור המופת

עיטור השירות

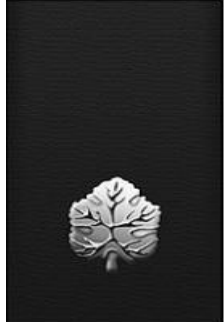

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 27 מתוך 31 עמודים	

נספח ג'

סוגי הדרגות בשב"ס

<u>סוג הדרגה</u>	<u>הדרגה</u>
<u>קצונה</u>	
<u>רב גונדר</u>	
<u>גונדר</u>	
<u>תת גונדר</u>	

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 28	מתוך 31 עמודים

<u>גונדר משנה</u>		
<u>סגן גונדר</u>		
<u>רכ בלאי</u>		
<u>כלאי</u>		

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 29 מתוך 31 עמודים	

<u>מישר</u>		
<u>ממ"ן</u>		
<u>נגד</u>		
<u>רב נגד</u>		
<u>רב סמל בכיר</u>		

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 30 מתוך 31 עמודים	

<u>רב סמל מתקדם</u>	
<u>רב סמל ראשון</u>	
<u>רב סמל</u>	
<u>סמל ראשון</u>	
<u>סמל</u>	

פרק משנה:	משטר ומשמעת	נוהל מס':	02-5015
הנוהל:	הופעת סוהרים	בתוקף מתאריך:	09.07.2009
		ת' עדכון אחרון:	14.05.2025
		עמוד מס' 31	מתוך 31 עמודים

<u>רב סוהר</u>	
<u>סוהר</u>	